ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

นโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาล ในชุมชนชาวไทยมุสลิม

จังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2475-2535)

ชื่อผู้เขียน

นายสมพงษ์ ปานเกล้า

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ คร.อรรณพ พงษ์วาท

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์สมโชติ อ้องสกุล

กรรมการ

อาจารย์ไพบูลย์ อุปันโน

กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยฉบับนี้มุ่งศึกษาพัฒนาการของนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลไทยในส่วนที่เกี่ยวกับ ชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตั้งแต่หลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ถึงพ.ศ. 2535 รวมทั้งศึกษาถึงผลกระทบของการดำเนินการตามนโยบายคังกล่าวที่มีต่อชุมชนชาวไทยมุสลิมในพื้นที่อีกด้วย การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเอกสารเป็นหลัก และการสัมภาษณ์บุคคลสำคัญ ๆ ในท้องถิ่นประกอบ โดยอาศัย แนวคิดเรื่อง "ไตรลักษณรัฐ" ที่ชัยอนันต์ สมุทวาณิช ใช้ในการศึกษาพัฒนาการของรัฐไทยเป็นกรอบคิด ในการวิเคราะห์ และนำเสนอรายงานในรูปของการพรรณาวิเคราะห์

การศึกษาหมว่า สังคมไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีเอกลักษณ์พิเศษของตนเอง ไม่ว่า จะเป็นเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา ภาษาและวัฒนธรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งมีความแข็งแกร่งทางวัฒนธรรม ซึ่งมีพัฒนาการมายาวนาน ทำให้ประชากรในส่วนนี้ของประเทศมีพลังและอำนาจต่อรองทางการเมืองกับ รัฐไทยค่อนข้างมากเป็นพิเศษ ดังนั้น การดำเนินนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลตลอด 3 ช่วงเวลา ที่ศึกษา (พ.ศ. 2475–2502, 2502–2516, 2516–2535) แม้ว่าจะตั้งอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลของรัฐ ที่ว่าด้วย "มิติความมั่นคง" เป็นหลักก็ตาม แต่ในความเป็นจริงแล้วรัฐบาลทุกยุคทุกสมัยก็จำเป็นต้องยอมให้ เหตุผลของรัฐ "มิติการพัฒนา"และ "มิติการมีส่วนร่วม"เข้ามามีทั้งบทบาทร่วม(ช่วง พ.ศ.2475–2502) และมีบทบาทนำ (ช่วง พ.ศ. 2502–2535) ในการกำหนดและดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากที่สถาบันสูงสุดของประเทศได้เข้ามามีบทบาทโดยตรงในการ พัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (โดยเฉพาะตั้งแต่ พ.ศ. 2502 เป็นต้นมา) เหตุผลของรัฐที่ว่าด้วย "มิติการพัฒนา" และ "มิติการมีส่วนร่วม" มีความชอบธรรม และเป็นที่ยอมรับของประชากรในพื้นที่มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระราชกรณียกิจขององค์พระ มหากษัตริย์ ได้มีส่วนทำให้เหตุผลของรัฐทั้งสามมิติเกาะเกี่ยวกันเข้าเป็น "ไตรลักษณรัฐ" อย่าง กลมกลืนและเด่นชัดยิ่งขึ้น

Thesis Title

Governments' Educational Policies in Southern

Border Provinces' Thai Muslim Communities

(B.E.2475-2535)

Author

Mr. Sompong Panklao

M.Ed.

Educational Administration

Examining Committee

Assoc. Prof. Dr. Annop Pongwat

Chairman

Assoc.Prof. Somehot Ongsakul

Member

Lect. Paiboon U-panno

Member

Abstract

This thesis was intended to critically examine the Thai governments' educational policy developments as they unfolded in Thai Muslim communities of southern border provinces during 1932-1992. At the same time, it examined the impact upon members of those communities brought about following the implementation of established policies. Primarily, the thesis was of documentary research nature employing the concept of "Three-Dimensional Aspects of the State" andvanced by Chai-Anan Samudavanija in his studies of the developments of the Thai state as a major analytical framework. And findings of this study were presented in an analytical description form.

The study found that Thai Muslim communities in the southern border provinces possessed and exhibited a unique identity, be they race, religion, language and culture. Particularly, they were noted for their strong and cohesive culture, a product of age-old history.

This uniqueness afforded them extraordinary politically bargaining powers against the central Thai state. Therefore, the educational policy implementation of the central governments throughout the three periods under investigation (1932-1959, 1959-1973 and 1973-1992), although essentially driven by "security dimension" as the main reason of state, had to concede that other dimensions of state reasons, i.e., "development" and "participation," had to play a partnership role (during the 1932-1959 period) and a leading role (during the 1959-1992 period) in the formulation and implementation of educational policies affecting those communities.

However, following the active and direct participation in programs and efforts directed at the improvement of life quality of Thai Muslims in the outhern border provinces of the highest and most revered institution of the country (especially since 1959) "development dimension" and "participation dimension" of state reasons became more and more legitimate and acceptable to the population in this part of the country. Particularly, the various royal functions of the present monarch have clearly played the key role in integrating the three dimensions of state reasons into the more obvious and tightly knitted "Three-Dimensional Aspects of the State".